

Inovativni metodološki priručnik

U ovom broju:

- 1 Inovativni metodološki priručnik –
Baština u pokretu (*Heritage in motion*)
- 2 Mišljenja članova tima
- 3 Istraživanje o rutama
- 4 Zaključak
- 5 Partneri

E-priručnik „Baština u pokretu“ (*Heritage in motion*) predstavlja metodologiju koju su razvili partneri Erasmus+ Programa „Baština u pokretu“ (HEIM) kako bi među Europljanima promovirali znanje o nasljeđu na lokalnoj i Europskoj razini – i promovirali temeljne vrijednosti kulturne baštine, ključnog elementa razvoja europskog društva.

Predložene i primijenjene inovativne metode u podučavanju starijih osoba ne vrednuju samo iskustvo i vještine ove skupine već uključuju i konstruktivne i kognitivne metode kao što su učenje u kontekstu, projektna nastava te upotreba informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT). Mi vjerujemo da otvoreno obrazovanje baš kao i inovativne prakse karakteristične za digitalnu eru moraju imati ključnu ulogu u današnjem društvu.

Kroz prijedloge objašnjene u Metodološkom priručniku, željeli bismo starijim osobama dati priliku da i dalje nastave učiti kroz inovativne prakse i tako dobiju priliku da postanu aktivni sudionici društva, a kroz što se može spriječiti njihova isključenost iz društva uz promoviranje međugeneracijske suradnje.

Ovaj e-priručnik nije namijenjen samo obrazovnim institucijama već i poučavateljima i edukatorima uključenim u obrazovanje starijih osoba, a koji su spremni promovirati aktivno starenje i povećati interes starijih osoba za kulturnim nasljeđem i to primjenom inovativnih istraživačkih metoda i timskog rada. U svrhu diseminacije i eksploatacije priručnik se može poslati i ne obrazovnim ustanovama koje su vezane uz promoviranje kulturnog nasljeđa, te volonterskim organizacijama. Priručnik se može preuzeti na sljedećoj poveznici:

<https://www.heimheritage.eu/hr/basic-page/projekt/rezultati>

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

„Heritage in Motion“
odnosno Baština u pokretu
ima za cilj promovirati
znanje o baštini na lokalnoj i
europskoj razini u svrhu
promoviranja temeljnih
vrijednosti kulturne baštine
što je ključno za razvoj
europskog društva.

Teško je umanjiti negativan utjecaj mirovine i starenja bez prethodne pripreme koja omogućava vođenje aktivnog, zdravog i društveno predanog života.

Priručnik se sastoji od sljedećih podnaslova:

- Inovativne metodologije za trening starijih osoba
- Europsko kulturno naslijeđe i njegova važnost za starije osobe
- Zajedničko naslijeđe: starije osobe kao tumači naslijeđa
- Aktivne i zdrave rute europskog naslijeđa
- Preporuke

Implementacija aktivnosti opisanih u priručniku neće samo pomoći starijim osobama koje su bile uključene u projekt već će dovesti i do generacijske i međugeneracijske povezanosti jer bi osmišljene aktivne rute trebale potaknuti aktivnost starijih osoba, a pri tome bi istovremeno trebalo doći do rasta njihova interesa za istraživanjem i uživanjem u kulturnom naslijeđu Europe.

Provođenje aktivnosti koje su predviđene u priručniku će potaknuti starije osobe da kroz osmišljavanje aktivnih ruta podijele svoje priče, znanje i iskustvo s društvom u cjelini.

Osmišljene rute trebale bi potaknuti/pojačati aktivnosti starijih osoba te istovremeno povećati njihov interes za posjećivanjem i istraživanjem europskog naslijeđa.

Mišljenja članova tima

HeiM projekt mi je bio jako važan u ovim neobičnim vremenima jer sam kroz njega dobila mogućnost razmišljati i o drugim stvarima, a ne samo o koroni i potresu. Sjela bih na svoj bicikl, vozila se kroz Zagreb i fotografirala. Kasnije, kada sam došla doma, istraživala sam o lokalitetima koja sam fotografirala i pisala o mjestima koja su obilježila moje odrastanje i život u Zagrebu. Za mene je ovaj projekt bio maleni prozor koji me podsjećao na sretnija vremena. (Višnja Vidmar, 73 godine, Zagreb)

Sretna sam što sam bila dio projekta HeiM jer ne samo da sam radila s ugodnim i stručnim ljudima već sam i dokazala da je osnovna ideja projekta ispravna. Mi, stariji od 50 godina, možemo učiti i prilagoditi se novijim, pametnim tehnologijama i koristiti ih kako bismo kreirali rute našeg kulturnog naslijeđa i samim time postali kompetentni tumači naslijeđa drugima. Projekt je otvorio vrata svijetu novih mogućnosti te ćemo u budućnosti moći obučavati svoje kolege istim vještinama koje i mi imamo. Ako to možemo mi, onda možete i vi. (Ingibjörg Rannveig Guðlaugsdóttir, 81 godina, Reykjavik)

Jedan od timova projekta HeiM odlučio se učiti o Wikilocu prateći stazu ljetnog solsticija na otoku Viðey. Nije nam bio problem to što smo rutu testirali zimi jer je vrijeme bilo dobro. Ruta je dugačka gotovo 5 km i s vremena na vrijeme smo se zaustavljali zbog fotografiranja, a onda smo te fotografije spremili uz informacije na odabranoj točki koja se nalazila na mapi Wikiloca. Uz pomoć mentora ovo je dobro prošlo i sudionici projekta misle da mogu i druge obučiti kako se koristi Wikiloc. (Þór Jakobsson, 84 godine, Reykjavik)

Nas troje pisalo je o ruti koja kroz skulpture smještene u centru Reykjavika opisuje našu povijest od prvih doseljenika do današnjeg vremena. Obišli smo 20 skulptura, od prve posvećene Ingólfr Arnarsonu koji je započeo naseljavanje grada do zadnje, koja je posvećena Tómas Guðmundsson, kojega zovu pjesnikom Reykjavika. U Wikilocu smo pisali ne samo o skulpturama već i o njihovim autorima. Sama ruta je dugačka nešto više od 3 kilometra i lako ju je proći bez obzira na godišnje doba. Kako o Wikilocu nismo puno znali na početku smo ispunjavali zadatke uz pomoć našeg mentora, Einara Skúlasona. Nakon ovog zabavnog i poučnog iskustva, spremni smo za sljedeći projekt i vjerujemo da možemo pomoći drugima. (Birna Halldórsdóttir, 71 godina, Reykjavik)

Zahvaljujući ovom projektu, uspjela sam svladati različite alate koji mi pomažu ne samo da pokažem mjesta koja su važna meni i koja su moj kulturni identitet već da ih sačuvam i od zaborava. Pri posjećivanju novih zemalja, hodati ću stazama kulture koje su označile ljudi koji pripadaju mojoj generaciji i posjetit ću mjesta koja su im bliska. (Małgorzata, 58 godina, Varšava, Poljska)

Zahvaljujući projektu HeiM povećali smo znanje o našem kulturnom nasljeđu i užitak je moći ga podijeliti sa svima vama. Uživajte s nama!!! (Rafael Arenillas, 68 godina, Alicante, Španjolska)

Bio je pravi užitak kroz cijelo ovo vrijeme surađivati s našim kolegama iz Hrvatske, s Islanda i iz Poljske. Divan tim (Isabel Capitán, 64 godine, Alicante, Španjolska)

Za nas, ljude starije od 50 godina, ovo je bio predivan projekt i to ne samo zato jer smo učili o drugim europskim zemljama već i zato jer smo podijelili znanje o našoj zemlji. Fantastično iskustvo. (Isabel Capitán, 64 godine, Alicante, Španjolska)

Istraživanje o rutama

Timovi iz svake zemlje partnerice osmislili su pet ruta, osim Španjolskog tima, koji je osmislio šest ruta. Rute su odabrane temeljem preporuka Odbora eksperata, kao i prijedloga te interesa starijih osoba koje su bile uključene u projekt.

Neke od ruta uključuju i vezu čovjeka i prirode i pokušavaju istaknuti važne aspekte te veze europskim posjetiteljima.

HRVATSKA

- ✚ Kazalište, glazba i arhitektura
- ✚ Stopama znamenitih Zagrepčana
- ✚ Zagreb i moderna
- ✚ Gornji grad i Kaptol – povijest i kultura
- ✚ Priroda u srcu Zagreba

ISLAND

- ✚ Šetnja u prirodi po dolini Ellidaar
- ✚ Povijesno i kulturno nasljeđe u Laugarnesu i Kirkjusanduru
- ✚ Ljetna solsticijska šetnja
- ✚ Kulturno i umjetničko nasljeđe groblja Hólavallagarður
- ✚ Povijesne skulpture Reykjavika

POLJSKA

- ✚ Varšava Marie Skłodowski-Curie
- ✚ *Las Bielański* – Šuma u središtu grada
- ✚ Slatka Varšava. Stopama varšavskih slastičarnica
- ✚ Varšava Fryderyka Chopina. Nasljeđe virtuozu
- ✚ Świdermajers – drvene vile u Otwocku

ŠPANJOLSKA

- ✚ Otkrijte Alicante
- ✚ Alcoy: priroda i industrija, dragulj secesije
- ✚ La Vila Joiosa – more susreta
- ✚ Fontilles, , model kolonije i zdravstvene arhitekture
- ✚ Serra Gelada i rimska Villa El Albir
- ✚ Xàbia, sedra i suhozid

Sve rute su dostupne na sljedećoj poveznici:

<https://www.heimheritage.eu/>

Zaključak

Faza projekta HeiM "Istraživanje o rutama" pružila nam je iznimno vrijedno iskustvo o tome kako naučiti i steći potrebne vještine i znanja u korištenju modernih informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT), s posebnim naglaskom na potrebe, interese i sposobnosti ciljne skupine ovog projekta, a to su osobe starije od 50 godina. Interes i uspjeh timova koji su radili na različitim rutama bio je izvanredan na više različitih načina, primjerice neki članovi tima su stekli dovoljno samopouzdanja i sada mogu samostalno osmisliti rutu i podučiti svoje kolege tomu. Timovi su posebno pohvalili program treninga te pomoć koji su imali prilikom samog procesa izrade rute.

Sav odrađeni posao, rezultati u osmišljavanju ruta te istraživanje su jasno pokazali da osobe treće životne dobi savršeno prenose kulturnu povijest, nasljeđe koje mogu podijeliti ne samo sa svojim vršnjacima već i s nadolazećim generacijama. Oni su dobri prenositelji kulturnog nasljeđa koje je pak važan faktor života i aktivnosti za svako ljudsko biće i ključan dio vlastita životnog iskustva. Starije osobe mogu stoga ne samo odigrati ulogu znanstvenika-istraživača već i svjedoka i stvaratelja. Emotivni faktor postaje jako važan u poticanju aktivnosti starijih osoba pri prepoznavanju kulturnog nasljeđa.

Otkrivanje kulturnog nasljeđa predstavlja, posebno za starije osobe, s jedne strane mogućnost učenja, a druge strane daje im priliku da iskoriste prethodno znanje i iskustvo kako bi i dalje njegovali svoje interese i strasti. Projekt HeiM jasno je pokazao vrijednost kombiniranja novih metoda podučavanja i treninga s ciljem da se ispune potrebe starijih osoba pri stjecanju novih znanja i vještina koje im mogu omogućiti da osmisle svoje vlastite rute o kulturnom nasljeđu koristeći se pri tome pametnom tehnologijom. Zbog svega toga preporučamo korištenje metoda opisanih u ovom priručniku.

Partneri

Permanent University of the University of Alicante Španjolska

Kontakt osoba: Marian Alesón Carbonell
upua.internacional@ua.es
web.ua.es/upua

U3A Reykjavik Island

Kontakt osoba: Ingibjorg Gudlaugsdottir
ingibjorg.rannveig@gmail.com

Towarzystwo Demokratyczne Wschód Poljska

Kontakt osoba: Aleksandra Kujawska
akujawska@tdw.org.pl
www.tdw.org.pl

Pučko otvoreno učilište Zagreb Hrvatska

Kontakt osoba: Vedran Tomšić
vedran.tomsic@pou.hr
www.pou.hr

